

GLEDALIŠKI LIST

SEZONA
1923'24



ŠTEVILKA 4

IZDAJA UPRAVA
NARODNEGA
GLEDALIŠČA
V LJUBLJANI

KOSTA VUKAŠINOVIĆ

LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 1/a
Palača Ljubljanske kreditne banke

Trgovina modnih čevljev in usnjatih izdelkov:

— Listnice - Damske torbice —
Potovalni usnjati predmeti i. dr.

Samoprodaja in zaloga izdelkov tovarne „PETOVIA“, d. d.

Jadranska banka BEOGRAD

Dionička glav. ... Din 60,000.000

Rezerva Din 30,000.000

Podružnice:

Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb,

Amerikanski odio.

Naslov za brzozjavke: Jadranska

Afiliirani zavodi:

Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien, Zadar; *Frank Sakser State Bank*, Cortland Street 82, New-York City, *Banco Yugoslavo de Chile*, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.



Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kine itd. kakor:

lestence, namizne, stoječe svetiljke itd. itd.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih, izdeluje v kovini, lesu, svili, steklu itd. edina jugoslovenska

Svetlobna industrija „VESTA“.

Naročila samo na atelje „VESTA“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/1.

SPORED.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Torek,	23. oktobra	Zaprto	
Sreda,	24. "	Danes bomo tiči. Premiera .	Red D
Četrtek,	25. "	Azazel	Red E
Petek,	26. "	Smrt majke Jugovića	Red C
Sobota,	27. "	Gospa z morja; gostuje go- spa Marija Vera. Premiera	Red F
Nedelja,	28. "	2 × 2 = 5	Izven
Ponedeljek,	29. "	Gospa z morja; gostuje go- spa Marija Vera	Red B

OPERA.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Torek,	23. oktobra	Novela od Stanca. Zapečatenci	Red F
Sreda,	24. "	Aïda	Red B
Četrtek,	25. "	Nikola Šubić Zrinjski	Red A
Petek,	26. "	Zaprto	
Sobota,	27. "	Evgenij Ognjegin	Red E
Nedelja,	28. "	Psoglavci. Slavnostna predstava Premiera	Izven
Ponedeljek,	29. "	Zaprto	

Uprava si pridržuje pravico spremembe sporeda in zasedbe.

Priporoča se
stara, solidna
tvrdba

J. Maček

največja zaloga
oblek na
Aleksandrovi cesti
samo št. 12

V. BEŠTER ATELJE „**HELIOS**“
Oglejte si slike, Aleksandrova cesta 5

Danes bomo tiči.

Veseloigra v štirih dejanjih (osmih slikah). Spisal J. Nestroy.

Poslovenil * * *

Režiser: O. ŠEST.

Plavec, trgovec v malem mestu	g. Lipah	
Minka, njegova sestranka in varovanka . . .	gna Gorjupova	
Bobek, trgovski pomočnik	} pri Plavcu { g. Rogoz
Matiček, vajenec	 g. Plut
Zmikavec, hlapec	 g. Sancin
Jera, hišna	 gna Rakarjeva
Melhijor, hlapec brez službe	g. Kralj	
Drugovič	g. Drenovec	
Poskočil, krojaški mojster	g. Skrbinšek	
Globočnikova, trgovka z modnim blagom .	ga P. Juvanova	
Jelovškova, vdova	ga Wintrova	
Cvetkova, Plavčeva svakinja	ga Medvedova	
Komar	g. Jan	
Tina, izdelovalka lišpa	gna V. Juvanova	
Liza, služkinja pri gospodični Cvetkovi . .	gna Ješkova	
Hišnik	g. Kumar	
Kočijaž	g. Jerman	
Stražnik	g. Cesar	
Grabež, potepuh	g. Terčič	
Prvi natak	g. Medven	
Drugi natak	g. Smerkolj	

Dejanje se vrši pri Plavcu, v malem mestu, potem v bližnji stolici in na koncu spet pri Plavcu.

Po četrti sliki daljši odmor.

IGN. ŽARGI

„Pri nizki ceni“

Modna trgovina

Sv. Petra cesta št. 3

AZAZEL.

Žalna igra v štirih dejanjih. Spisal Ivan Pregelj.

Režiser: M. SKRBINŠEK.

Juda Simonov iz Keriota	g. Skrbinšek
Mirjam iz Magdale	ga Šaričeva
Suzana, njena hišna in prijateljica	ga Medvedova
Lia, njena strežnica	gna Juvanova ml.
Joana, vdova Kuzova	gna Rakarjeva
Natanael, Tolomajev iz Kane	g. Cesar
Joanan Cebedejev iz Betzajde	g. Drenovec
Simon, kefa Jonov iz Betzajde	g. Danilo
Levi Alfejev iz Kapernavma	g. Lipah
Joel, hasan jeruzalemski	g. Kralj
Osim, mlad žid, Liin ljubi	g. Sancin
Glas Ješue iz Nazare	* * *
Prvi molilec	g. Terčič
Drugi molilec	g. Drenovec
Tretji molilec	g. Cesar
Prvi romar	g. Plut
Drugi romar	g. Gregorin
Tretji romar	g. Jan
Četrty romar	g. Medven
Ženska	gna M. Danilova
Slepec	g. Peček
Prvi ribič	g. Sancin
Drugi ribič	g. Smerkolj

Deček, romarji, berači.

Dejanje se vrši v dneh učenja in trpljenja Jezusovega med prvo in zadnjo Veliko nočjo v Magdali, Kapernavmu, na vztočnem bregu Tiberijskega morja in ob Oljski gori na Markovi pristavi.

Smrt majke Jugovića.

Dramska pjesma u tri pjevanja od Ive Vojnovića.

Režiser: ROGOZ.

Majka Jugovića	ga Rogozova
Prva snaha	gna M. Danilova
Druga snaha	gna Rakarjeva
Treća snaha	gna Juvanova
Četvrta snaha	gna Ješkova
Peta snaha	gna Kovačičeva
Šesta snaha	gna Gorjupova
Sedma snaha	gna Artlova
Osma snaha	ga Medvedova
Deveta snaha Angjelija	ga Šarićeva
Kosovka djevojka	ga Danilova-Balatkova
Jedna baka	ga Juvanova
Damjan Jugović	g. Rogoz
Slijepac guslar	g. Skrbinšek
Bakin unučić	g. Tavčar
Jedan čobanin	gna Gorjupova
1. glasnik	g. Drenovec
2. glasnik	g. Peček
I. } Turčin {	g. Sancin
II. }	g. Cesar
III. }	g. Smerkolj

Djeca Jugovići, kopljanici turski, hrišćanski zarobljenici, hrišćanski kopljanici, starci, žene, djeca, ranjenici, narod itd. itd.

Glas zarobljenika turskog.

Glas zvijezda-krijesnica.

Glas noćnog vjetra.

Prva su dva pjevanja na čardaku Jug Bogdanove kule, a treće na Kosovu. Doba: O Vidovdanu god. 1389.

Gostuje ga Marija Vera iz Beograda.

Gospa z morja.

Igra v petih dejanjih. Spisal Henrik Ibsen. Prevel Voj. Mole.

Režiser: O. ŠEST.

Doktor Wangel, okrožni zdravnik	g. Peček
Gospa Elida Wangel, njegova druga žena	ga Marija Vera k. g.
Boleta, } njegovi hčeri iz prvega zakona {	gna M. Danilova
Hilda, }	ga V. Juvanova
Profesor Arnholm.	g. Kralj
Lygstrand	g. Drenovec
Ballested	g. Danilo
Tujec	g. Terčič

Dejanje se vrši poleti v majhnem fjordskem mestecu na severnem Norveškem.

Priporoča se moderna moška konfekcija
v novih prostorih

JOS. ROJINA, Aleksandrova c. 3

Zavarovalnica in
pozavaroval-
nica

GENERALNO ZASTOPSTVO

TRIGLAV

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 17/I

ima s
6,000.000 Din

največjo uplačano glavnico

med jugoslovanskimi zavarovalnicami.

Dohodki premij l. 1922 18,036.500 Din

Skode l. 1922 6,343.000 Din

2 × 2 = 5.

Satirična igra v štirih dejanjih. Spisal Gustav Wied.

Poslovenil M. Skrbinšek.

Režiser: M. Skrbinšek.

Tomaž Hamann, rač. svetnik	g. Lipah
Marija, njegova žena	ga Medvedova
Ester Ablova, \ njuna {	ga Šaričeva
Friderik Hamann, / otroka \	g. Sancin
Matjaž Hamann, šol. ravnatelj	g. Danilo
Pavel Abel, pisatelj in učitelj	g. Rogoz
Gerhard Korik, karikaturist	g. Kralj
Lina, njegova žena	ga Rogozova
Vdova Truelsenova	gna Rakarjeva
Otela Lustigova, hetera	gna V. Danilova
Hugo Jörgensen, dirkač	g. Peček
Komornica	ga Wintrova
Odvetnik	g. Terčič
Jetniški duhovnik	g. Drenovec
Siverts, ječar	g. Plut
Stražnik	g. Markič
Jetnik	g. Medven
Dora, služkinja pri Ablovih	gna Juvanova ml.

Dejanje se vrši v Kopenhagnu v preteklem času; saj dandanes so ljudje – čisto drugačni.

Zahtevajte povsod našo domačo
KOLINSKO CIKORIJO
 izvrsten pridatek za kavo

Dobrovoljačka banka, d. d. v Zagrebu
 podružnica **LJUBLJANA**

Telef. inter. št. 5 in 720

Dunajska cesta št. 31

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Novela od Stanca.

Komična opera v enem dejanju. Spisal Marin Deržič.
Vglasbil B. Širola.

Dirigent: L. MATAČIĆ.

Režiser: O. ŠEST.

Stanac, star kmet	g. Zathej
Miho	g. Pugelj
Vlaho } mladi kavalirji {	g. Banovec
Djivo }	g. Sowilski
Vila	gna Korenjakova

Maske, dame, kavalirji, dekleta, preoblečena v vile.

Dejanje se vrši za časa karnevala v mestu Dubrovniku v
XVI. stoletju.

Zapečatenci.

Komična opera v enem dejanju. Spisala Rihard Batka in
Pordos-Milo. Poslovenil Al. Peterlin-Bátog.
Vglasbil Leo Blech.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: O. ŠEST.

Jež, župan	g. Levar
Liza, njegova hči	gna Thalerjeva
Gospa Jera, mlada vdova	ga Rewiczewa
Gospa Vuga, stanovalka v isti hiši	ga Smolenska
Jernej, njen sin, občinski pisar	g. Kovač
Zajec, občinski sluga	g. Zupan
Sosed Grivec	g. Finko
Nočni čuvaj	g. Perko
Prvak strelcev	g. Bogojević

Kraj: malo mesto. Čas: 1830.

Vsebinska «Novela od Stanca»: Stari zagorski seljak Stanac je prišel v mesto, da proda kozličke in sir. Ker ni našel prenočišča, je legel k vodnjaku in si v strahu, da ga ne okradejo, ni upal vso noč zatisniti očesa. Mladi dubrovniški ponočnjaki Vlaho, Miho in po zagorski oblečeni Ivo Pešica se odločijo, da mu napravijo novelo, to je šalo. Ivo nalaže Stanca, da pridejo ponoči k studentu vile, katere so tudi njega nekoč pomladile. Lahkoverni Stanac jim to verjame. Medtem prihajajo po cesti maskare. Na prigovarjanje naših treh ponočnjakov gredo k studentu in se obnašajo kot vile in Stanac jih začne prositi, naj ga pomlade. Ko so se dovolj našalili z njim, mu zvežejo roke in mu obrijejo brado. Vzemo mu vse, kar je imel, in mu puste za to denarja, kolikor je bilo vredno, ter zbeže. Stanac šele sedaj izpregleda, da je bil prevaran.

Vsebinska «Zapečatenci»: K lepi mladi vdovi Jeri priteče soseda, stara vdova Vuga, in jo roti, da sme pri njej skriti staro rodbinsko omaro, katero bi moral občinski sluga Zajec radi neplačanih davkov zarubiti. Ta omara igra v ljubezni dveh mladih srečnih zaljubljenec in starega zaljubljenega župana prevažno vlogo; sluga Zajec in župan hote in nehotepomagata dvema mladima k srečni poroki.

AIDA.

Opera v štirih dejanjih. Spisal Antonio Ghislanzoni.
Vglasbil G. Verdi.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Kralj egiptovski	g. Pugelj — Zupan
Amneris, njega hči	ga Rewiczewa — gna Sfiligojeva
Aida, sužnja etiopska	ga Lewandovska — gna Zikova
Radames, vodja egiptovske voj- ske	g. Sowilski — Šimenc
Ramfis, veliki svečenik	g. Betetto — Zathey
Amonasro, etiopski kralj in oče Aide	g. Cvejić
Sel	g. Banovec — Mohorič
Svečenica	gna Mišič-Saxova

Svečeniki, svečenice, ministri, vodje, vojaki, sužnji in ujetniki etiopski, narod egiptovski.

Dejanje se godi v Memfidi in Tebah za vladanje Faraona.

Nove dekoracije naslikal g. Skružny. Novo garderobo izdelala gledališka krojačnica pod vodstvom ge Waldsteinove.

Vsebiņa:

1. dejanje: Dvorana v kraljevi palači. Ramfis in Radames govorita o vojni; Radames upa, da postane vodja egiptovske vojske. Samo v tem slučaju lahko popelje ljubljeno Aido v domovino. V Radamesa je zaljubljena tudi Amneris. Kralj ga imenuje glavnim poveljnikom in Amneris mu izroči zastavo.

Sprememba: V templju. Veliki svečenik izroči Radamesu sveti meč in prosi boga za zmago.

2. dejanje: Amneris se v svojem stanovanju pripravlja za sprejem zmagovalne vojske. Ker pa sluti, da ga tudi Aida ljubi, ji zapove, da mora pozabiti nanj in da se mora zmagovalne svečanosti udeležiti kot sužnja.

Sprememba: Radames se vrača kot zmagovalec. Med ujetniki je pripeljal seboj tudi kralja Amonasra, očeta Aidinega. Kralj sicer na prošnjo Radamesovo sužnje osvobodi, le Aido in njenega očeta ne. Radames naj poroči kraljevo hčerko Amneris.

3. dejanje: Na obali Nila. Amneris moli na predvečer poroke v Izinem templju. Radames je hotel z ljubljeno Aido zbežati iz Egipta, toda njegov načrt se izjalovi in veliki svečenik ga zapove zapreti.

4. dejanje: Kraljeva dvorana. Amneris še vedno ljubi Radamesa in ga skuša osvoboditi. On je ne ljubi, pusti rajši se živega pokopati. Obupana Amneris preklinja sodnike.

Sprememba: V svetišču Vulkanovem umreta v objemu Radames in Aida.

Nikola Šubic Zrinjski.

Glasbena tragedija v treh dejanjih in osmih slikah. — Po drami T. Körnerja spisal Hugon Badalić. — Vglasbil Ivan pl. Zajec.

Dirigent: L. MATAČIĆ.

Režiser: V. SEVASTJANOV.

Nikola Šubic, hrvatski ban, poveljnik

Sigeta	g. Levar
Eva, njegova žena	gna Sfiligojeva
Jelena, njiju hčerka	gna Thalerjeva
Gašpar Alapič	g. Pugelj
Lovro Juranić	g. Kovač
Vuk Paprutović	g. Mohorič
Sulejman Veliki, turški car	g. Betetto — Zupan
Mehmed Sokolović, veliki vezir	g. Sowilski — Šimenc
Mustafa	g. Rus
Ali Portuk	g. Ribić
Ibrahim Beglerbeg	g. Erklavec
Levi, Sulejmanov zdravnik	g. Debevec
Timoleon	g. Perko

Osmanka, Sokolica, Mejra, Fatima, Zulejka. — Hrvatski častniki in vojaki. Bule, odaliske, evnuhi, čuvarji saraja.

Zbor vil, turški vojaki.

Prva slika se godi v Beogradu, ostale v Sigetu in pred njim v turškem taboru leta 1566.

Salon za dame in gospode
EMIL NAVINŠEK

Šef vlasuljar slov. opere in drame v Ljubljani
 Izposojevalnica gledaliških lasulj in potrebščin

Evgenij Onjegin.

Lirična opera v treh dejanjih in v 7 slikah. Po besedilu Puškina
vglasbil Iljič Čajkovski.

Dirigent: F. RUKAVINA.

Režiser: V. SEVASTJANOV.

Larina, posestnica	ga Smolenskaja
Tatjana, } njeni hčerki {	gna Zikova
Olga, }	gna Sfiligojeva
Filipjevna	gna Ropasova
Evgenij Onjegin	g. Dr. Rigo
Lenski	g. Burja
Knez Gremin	g. Betetto – Zathay – Zupan
Stotnik	g. Perko
Zarecki	g. Šubelj
Triquet, Francoz	g. Mohorič
Gillot, dvorjanik	g. Drenovec

Kmetje, plesni gostje, posetniki, oficirji.

Dejanje se godi deloma na posestvu na deželi in deloma v
Petrogradu.

Čas: Drugo desetletje tega stoletja.

GRIČAR & MEJAČ

ZALOGA OBLEK
ZA DAME,
GOSPODE IN OTROKE

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA 3

VOGAL
KNAFLJEVE ULICE

Umetniške razglednice

vedno nove, in fini pismeni papir v kasetah

Papirna trgovina IVAN GAJŠEK

Sv. Petra cesta števil. 2 LJUBLJANA Sv. Petra cesta števil. 2

Slavnostna predstava pod protektoratom čsl. gen. konz. v Ljubljani.

Začetek ob pol 8.

Konec okrog 11.

1. Narodne himne.

2. Prolog govori dr. Ivan Lah. (Spisala Jerica Krasnohorska.)

PSOGLAVCI.

Opera v treh dejanjih (šestih slikah). Besedilo napisal po romanu Jiraskovem Karel Šipek. Vglasbil Karel Kovařovic.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: O. ŠEST.

Jan Sladký Kozina, kmet iz Ujezda	g. Šimenc		
Hanči, njegova žena	ga Lewandovska		
Stara Kozinova, njegova mati	gna Ropasova		
Krištof Hruba, rihtar iz Draženova, njegov stric	Kmetje iz hodskih vasi	g. Bogojevič
Jurij Syka, rihtar iz Ujezda		g. Perko
Matevž Přibek, kmet iz Ujezda		g. Zupan
Adam Ecl, imenovan Šalji- vec, iz Klenč		g. Mohorič
Jakob Brychta, rihtar iz Postřekova		g. Finko
Jurij Peč, rihtar iz Hodova		g. Lumbar
Nemec, rihtar iz Klenč		g. Rus
Jiskra Rehuřek, godec	g. Šubelj
Dorla, njegova žena	ga Matačičeva
Maksimilijan Laminger z Albenreuta, imeno- van med Psoglavci Lomikar, poglavar plzenskega okraja, gospodar hodske zemlje		g. Cvejič
Katarina, rojena Lobkovic, njegova soproga	gna Sfiligojeva	
Vaclav grof Sternberg, predsednik priziv- nega sodišča	g. Zathej	
Koš, Lamingerjev valpet	g. Pugelj	
Sodni sluga	g. Debevec	
Ječar	g. Habič	
Ženski glas za odrom	gna Kocuvan	

Kozinova otroka. Hodi, vojaki, plemiči, sodniki, pisarji, Laming-
gerjevi gosti.

Dejanje se vrši 1695, do zadnje slike je minulo eno leto.

Prvo in drugo dejanje in poslednja slika se vrše na Hodschem, prva slika
tretjega dejanja v Pragi, druga v Plznu.

Nove dekoracije naslikal g. V. Skružny.

Kostumi: Gledališka krojačnica pod vodstvom ge Waldsteinove.

Nestroy: „Danes bomo tiči“.

Vsa ta zadeva ima nekaj tako pristržno preprostega, domačega. . . in to to imenujem odpočitek . . . Bomo tiči! Danes, v teh težkih časih, ko nam roje po glavi številke, zaslužek — naenkrat pa zadeva, kjer ni nobenih socialnih vprašanj, ni intrigantov, ni razkačenih ženskih demonov . . . Vse lepo po domače, a prima, kot si dejal Melhijor, svojemu papanu Nestroju . . . Vmes malo muzike, za odpočitek. Pridi torej, gospod meščan (gospod meščan), z milostivo gospo soprogo in s hčerko — pridi in nasmej se, nasmej se in odpočij. Pohujšanje ni, kajti vse je tako narejeno kot se spodobi, in kot pravi mamica. — Samo malo muzike je zraven. —

Sedaj bi lahko povedal vsebino, kako sta gospoda Bobek in Matijček uganjala svoje špase, kako se je Melhijor lotil tatu, kako je gospa Jelovškova dobila novega moža, in kako je bilo, da so bile na koncu tri poroke. Vse to bi lahko povedal — ampak jaz nočem, sem tudi tič — zato ne povem nič — prav nič.

* * *

Tale zadeva o Tičih nam je že znana — in okroglih petdeset let je, odkar se je prvič brenkala pri nas — (26. I. 1873) — pozneje zopet in sedaj zopet. Goldinarji so minuli in krone tudi — sedaj so dinarji — in to je dokaz, da je v teh tičih košček večnosti, košček smeha, ki je vreden, da preživi mnogo valut.

MARIJA VERA:

ELIDA.

(K premieri Ibsenove „Gospe z morja“.)

Severno morje, veliko, odprto, je pelo talatata, ko se je rodila Elida, hči oskrbnika tam zunaj pri svetilniku. Kakor otrok elementa je bila tistega elementa, ki je zvon vseh zvonov, bučenje orgel vesoljstva, krik koprnenja vsega sveta. In odrasla je z galebi in orli, dihala vihar in tišino. Noč in dan, pozimi in poleti, je pelo morje svojo večno melodijo v njene sanje.

Toda nekoč — ko je umrl njen oče — je prišla k njej siva skrb vsakdanjosti in šepetaje jo je vpraševala, od česa misli živeti tam zunaj — sama — z galebi in orli. In takrat je prišel tja ven dr. Wangel in ponudil se ji je, da jo preskrbi za vse življenje. — Rada je šla z njim, ker je bil dober in pošten. Postala je njegova žena, ker je skrbel zanjo in jo ljubil. Več ni bila sama, in siva skrb je ni več mučila. Galebe in orle pa je zapustila in veliko odprto morje. Bila je takrat kakor otroci, ki pozabijo, kakor žene, ki niso žene, ker njih čutila še spe.

Toda zgodilo se je neko noč, ko je morje tam zunaj zavpilo in bruhnulo ob skalovje fjordov, da se je prebudila, da je spoznala hrepenenje v najglobljih globinah ženske duše. Zavpilo je morje, kakor da jo kliče. — Pred njeno dušo pa je stopil mož — tuj mož,

ki ga je enkrat poznala — tam zunaj na morju v dekliških letih, ki je imel enkrat veliko moč nad njeno dekliško dušo. Prišel je bil takrat neznan čez morje — in odšel je bil neznan čez morje — in ona ga je takrat ljubila. Potem ga je pozabila. Zdaj pa — ko je spoznala hrepenenje — je on zopet vstal v njeni duši, vstal je iz morja, kakor mrtvec iz groba, in stopil je v njeno dušo, prevzel je njo vso tako, da sta jo čustva, hrepenenje in groza navdala — grozeče in vabeče kakor morje. Mahoma jo je vso obvladalo. V objemu svojega moža je hrepenela za onim tujcem — v očeh svojega otroka je videla oči tujega moža. — Zgrozila se je in več se ni upala biti žena svojemu možu. Zdelo se ji je, da se je pregrešila nad njim in nad sabo takrat, ko je šla z njim samo zato, da se izogne samotni in preteči borbi za obstanek. Zdelo se ji je, da je prelomila zvestobo onemu tujcu, da je sama sebi prelomila zvestobo, da spada tja ven k njemu, ki je življenje in svoboda — na široko, odprto morje — v svobodo — k njemu, ki jo zdaj kliče in vabi in mika kakor morje. In menila je, da mora zblazneti, ko se je zavedla, da je vezana — da je žena — da ne sme.

Dr. Wangel, njen mož, pa je vse to vedel in videl. Trpel je, ker je ona trpela, ki jo je ljubil bolj kakor samega sebe. In rekel ji je: „Elida — svobodna si — pojdi, kamor te mika in vabi tvoje hrepenenje, pojdi z njim, če tako hočeš, in bodi srečna!“ — Čudežna je moč take ljubezni — in čudežno se je zgodilo: naenkrat je Elida prav spoznala. Spoznala je, da je ono, kar nas kliče in vabi v nepoznano svobodo, le varljiva fatamorgana, da je resnično svoboden le tisti, ki premaga samega sebe. In spoznala je, da je resnično pravo življenje tam, kjer nad harmonijo telesnih čustev nadvlada harmonija duha, kjer mož in žena živita v veliki medsebojni ljubezni, v ljubezni do svojih otrok — s skupnimi spomini in za skupno bodočnost.

PSOGLAVCI.

Hodi, raztreseni po jugovzhodni Češki, so imeli dolžnost braniti mejo sovražnih napadov. Ime psoglavci so dobili radi tega, ker so imeli v svojem grbu pasjo glavo, znak pazljivosti. To pleme je bilo svobodno in je dobilo od vladarja mnogo predprav. Po bitki na Beli gori so jim bili privilegiji zelo omejeni. Končno jim je vzel l. 1695. njihov gospod Laminger iz Albenreuta, od Hodov imenovan Lomikar, tudi zadnje ostanke pravic in se posluževal proti njim celo krvavega nasilstva. Iz historije teh bojev, v katerih se je izkazal posebno kmet Kozina, katerega so Hodi častili kot mučenika, je napisal Jirasek svoj znani roman „Psoglavci“.

Kozina radi svoje mehkosrčnosti nima med Hodi velikega ugleda. Rihtarji so skrili pred Lomikarjem pri Kozinovi materi dragocene dokumente, ne da bi to povedali Kozini. Kozino to nezaupanje boli, a kmalu pokaže, kak junak da je. Upor proti Lomikarju doseže svoj vrhunec pri starem običaju, kjer pokopljejo gosposki korobač. Tedaj pride Lomikar z vojaštvom iskat pergamentov. Kozina prepreči boj in brani pravice svojega naroda raje z besedo. Zaman

preiskuje Lomikar po hišah. Kozinova mati reši pred vojaki samo dve najvažnejši listini. Zmagoslavni Lomikar vrže v ječo Kozino in njegovega praporščaka Pripko. Ko pred rihtarji sežiga dokumente, pride novica, da bodo hodske zadeve končane pred praškim sodiščem. Najvažnejših dokumentov ni več! Hodi gredo s Kozino na čelu v Prago in nesó seboj dve najvažnejši listini. Toda vse njihove pravice so uničene in Kozina je obsojen na smrt. Lomikarju pa grozi Kozina na pragu ječe dan pred svojo smrtjo, da pride ob letu pred božjo sodbo. In zgodilo se je. Ob letu triumfira Lomikar in priredi zmagoslavno pojedino. Tedaj se mu naenkrat pokaže Kozinov duh in ga grozeče zove pred božji sod.

„Psoglavci“ so za Čeha vélika maša. Ko poje Kozina v ječi semenu, ki je vzkliko plod, — publika vstane in sluša stoje! — —

Za sedanjost — za bodočnost!

Dr. I. L.:

Hodska pesem.

Tisočletja je šumela hodska pesem čez gozdove in vrhove košate Šumave, preden jo je mogla izraziti človeška beseda. Tam ob zapadu češke zemlje se vlečejo široki lesovi, polni prirodnega bogastva in naravnih krasot. Mogočno se zibljejo vrhovi starih dreves v neskončnih šumah in gibljejo v svojih koreninah osrčeje zemlje, ki jih je vzredila na svojih trdih tleh, od roda do roda, iz veka v vek. Po mnogih krajih prehaja goščava v prales in orjaške postave starih dreves, ki se dvigajo pod nebo, so kakor stari dedi, ki so preživeli svoj čas in pripovedujejo zgodovino starih rodov. To je Šumava. Tu so se naselili stari Čehi ob pričetku, ko so prišli v svojo domovino, tu so postavili svoje sprednje straže na zapadno stran. Kajti preko teh gozdov je peljala pot v tuji nemški svet. Tu je bila naravna meja med dvema svetovoma, ki sta trčila skupaj ob času, ko so novi narodi zasedli Evropo in si ustanavljali svoja stalna bivališča. In od te dobe se je začel tudi boj med sosednjimi stražami — in kakor smo se mi borili ob Dravi in koroških gorah, tako so se borili Čehi ob Šumavi za svoj obstoj in so skušali zabraniti prehod na drugo stran. Tu ob Šumavi je od starih časov živel rod Hodov, ki so bili večinoma gozdarji in ogljarji, pravi gozdni prebivalci, zdravi in močni, vzrastli v prirodi in v boju z njo, večinoma bogati in ponosni gospodarji, ki so v svojo lastno korist čuvali prehode skozi gorske grebene in s tem opravljali nehote službo državnih graničarjev. Za svoje zvesto delo so dobili od čeških kraljev posebne privilegije in svoboščine, ki so jih čuvali kot dragoceno dediščino svojih dedov. Stoletja je pljuskalo nemško valovje v šumavske robove — in res so tu in tam ostali njegovi sledovi. A Hodi so zvesto čuvali svojo zemljo in so jo branili pred tujci.

Belogorska katastrofa (1620.) je odmevala tudi po šumavskih gozdovih: saj je bil tu prehod v sovražno deželo. Namesto češkega plemstva je zavladovalo nemško, ki je z bestijalnim sovraštvom uničevalo spomine stare češke svobode. Tako so prišli na vrsto tudi Hodi, ki

so se imenovali psoglavci, ker so imeli na svojih znakih pasjo glavo kot zvesti čuvaji ob narodni meji. Nemška grajska oblast je posegla po njih starih pravicah, da jih upogne pod svojo pest. Hodi so se branili, kakor se brani naraven nepokvarjen narod tuje kulture, v kateri instinktivno čuti svoj pogin.

Ta boj nam je popisal pisatelj Jirasek v svojih «Psoglavcih», ki jih imamo v dveh slovenskih in več drugih prevodih, skladatelj Kovačovic pa je ustvaril opero, ki je stalno na repertoarju čeških pa tudi drugih slovanskih gledališč.

V mladih letih je živila v krajih okoli Šumave tudi Eliška Krasnohorská. Bila je takrat učiteljica (roj. l. 1847.) in se je kmalu začela oglašati v čeških listih kot bojevnica češke narodne misli in ženskih pravic. Njen glas je čula češka domovina in je z radostjo pozdravila njeno prvo zbirko «S Šumave» (1873.). Tu je bila natisnjena tudi ena najkrasnejših njenih pesmi «Hodska pesem». S plamtečim navdušenjem je šla mlada pesnica v boj za svojo sveto zemljo in vsa njena dela nosijo na sebi strog naroden pečat. Rekli so ji češka devica orleanska. V eni roki meč prosvete — v drugi rdeče-beli ščit narodne obrambe, tako je šla pesnica skozi življenje, polno boja in dela. Danes živi v Pragi svoje mirne dni. Lansko leto jo je češka univerza počastila s častnim doktoratom. Po njeni zaslugi imajo Čehi krasno razvito žensko šolstvo, ki je že davno pred vojno vzgajalo ono narodno ženstvo, ki je energično sodelovalo pri narodnem osvobojenju.

In zdi se nam, kakor da stoji na čelu velikega pohoda od začetka sedemdesetih let «Hodska» pesem, ki je vanjo vlila pesnica svoj ponos in odpor, svojo odločnost in samozavest, svojo vero in nade v bodočo zmago. Zato je bila ta pesem vedno priljubljena točka slavnostnih prireditev. V mogočnih akordih zadone tu šumavski vrhovi, noč se zgrinja nad njimi in preti s svojo zlobno močjo uničiti one, ki varujejo prehod skozi gozdove. Toda Hodi so zvesto na straži. Ko bi ne bilo teh gor, bi jih prinesli sem od koderkoli s sveta, da bi z njimi utrdili mejo. In če je še kje kak nevaren prehod, so stražarji pripravljene s svojimi glavami zapreti pot sovražniku. Zato tod skozi ne pride tujec v deželo. Tu je nevarno, kajti človek in природа sta tu zrastle v eno — v mogočno steno, ki varuje slovanski živelj pred navalom od zapada. Tudi za današnje čase važen stavek! Zato v spominu na Hode slavimo ta praznik svobode!

Hodska pesem.

Nad Čerhovom zove temna noč mrakove,
ne, to skoz lesove lete nočne sove,
pod gorami v temo — vse se je zakrilo ...
Kje si, solnce naše, kam si se zgubilo?
Zašlo je tam v Nemcih, od drugod nam vzide,
ker iz Nemcev noč le, tma in vihra pride,
pride kakor zmija v strasti krvoločni,
zagradite pota, hrasti ji mogočni, —
pride kakor morje z divjimi valovi,
vstavi jo, pogorje, s skalnimi bregovi!

Ko bi vas, ve gore, in ve močne skale,
ne bil Bog postavil, da ste tu ostale,
bili mi bi vstali, v svet bi se bogali
in vas s težo celo na ramé dejali,
nesli vas kraj sveta, položili todí:
<Tu junaška straža češki zemlji bodi!>
Stoj tu, gora naša, širna in bogata,
in če kje pod tabo so odprta vrata,
damo glave svoje, trde kot iz skale,
kakor s sto zapahi vhod bi varovale.

Stojé gore naše, stojé kot možovi,
orlov temna jata kroži nad vrhovi.
Ste-li lačni, orli — pojte na kosilo,
snejte gore naše — to bi težko bilo —
niso vam po volji, nas bi snedli rajši,
tudi mi smo skale — o, mi nismo slajši.
Mislite, da v strahu izgubimo glavo,
čakajte še-dolgo — nam in vam v zabavo,
mi poznamo dobro vaše bojne klice —
mi se ne bojimo — tu so Domažlice!

Ne hodite, Nemci, v skrite šume lesa,
ker tam ruje božji sél iz tal drevesa,
in če kamen pade v šumavske hrmade,
pozor, kdor je spodaj — rad na glavo pade;
če se potok vdere iz višav v nižave,
vam oči izpere — bodo vse krvave —
ej, tu sladkih pesmi ne šume vam listi,
polni so sovraštva, jeze in zavisti,
zibljejo se veje — žvenketajo meči,
kot da čul bi ogenj proti vodi teči!

Dokler vi bi radi duše naše králi,
trdno bomo tu kot skalna vojska stáli,
srca gnev za meče in odpor za ščíte
mož in gor drže tu vrste kamenite.
Prej med nami z mesta umaknejo se gore,
preden volja naša v borbi onemore;
prej te gore naše padejo v prepade,
preden v srcih naših naš pogum upade,
prej spuhle te gore v neba visočine,
preden jezik naš v tem tujem vašem zgine.

Jerica Krasnohorska. — Prev. dr. Iv. Lah.

FR. RUKAVINA:

K uprizoritvi Verdijeve „AÏDE“

(Dalje.)

AÏDA 1871. Slavni francoski egiptolog Mariette Bey je naslikal zgodnico, ki je okrašena z ljubezenskimi prizori, historičnimi epizodami ter je zgrajena v popolnem poznavanju odra. Libreto pa je izdelal Ghislazoni.

Glavna vsebina je zelo lepa, moralna sinteza, vzvišena, razvoj nam nudi veliko zanimivosti in daje priliko spoznavati karakter in fiziognomijo starega Egipta za časa faraonov. Verdi se je odločil uglasbiti to delo za gledališče kedifa v Kairi. Sam ni prisostvoval prvi predstavi, temveč je odposlal k njej izvrstnega dirigenta (Maestro

direttore e concertatore, tako nazivljajo Italijani operne dirigente in ta naziv je tudi najprikladnejši) Bottesinija. Premiera je bila l. 1871.

Prva zasedba je bila ta-le:

Aïda . . .	— Anastasi	Amonasro . . .	— Steller
Amneris . . .	— Grossi	Ramfis . . .	— Medici
Radames . . .	— Mangini	Kralj . . .	— Costa

Generalna skušnja, kateri je občinstvo prisostvovalo, je trajala od sedmih zvečer do polštirih zjutraj. Abonentje in sam paša so ostali prav do konca pri skušnji, kakor pravi kronika. Bili so grogoviti aplavzi, vedno restoči entuzijazem, z eno besedo, nepopisno navdušenje. Radovednost kairske publike je bila tako velika, da so bila vsa mesta že 14 dni v naprej razprodana. Premiera je bila triumf za Verdija, od akta do akta se je med publiko večalo navdušenje, vzklikov in pritrjevanj pa ni manjkalo skoro po vsaki frazi. Po predstavi se je avditorij izpremenil v manifestacijsko dvorano, kjer se je ploskalo, kakor pravi kronika, še pol ure po predstavi.

Verdi je dal tej operi specijalni kolorit, mestoma kolorit orienta, a v glavnem čutiš eksotičnost. Čitalec mora vedeti, da hočejo mnogi skladatelji že s tem, da igra kako dosti važno vlogo n. pr. „castagnetto“ ali „bolero“, podati kolorit Cervantesove domovine; drugi zopet mislijo, da so s par nijansami in sladkimi frazami podali francosko glasbo itd. Lokalno barvo more podati vsak narod s svojimi ljudskimi in narodnimi pesmami, t. j. z refleksom bistva fiziognomije dotičnega naroda. Orient in tudi Grška pa sta imela zelo različno glasbeno fiziognomijo in zelo lahko je podati karakteristiko njihovih melodij. Toda te melodije morajo priti spontano, ne smejo biti preveč iskane in ravno to je pri „Aïdi“. Verdi je mnogo proučaval in vse, kar je v operi orientalskega, je izvrstno zadeto. Znal nam je naravnost mojstrsko podati eksotični ton opere v melodiji in ritmiki, toda pozabiti ne smemo, da je kljub temu ostal vedno — Verdi. Popolnoma se razlikuje v tem od onih skladateljev, ki so v karakterizaciji n. pr. orientalske, španske ali ciganske glasbe pretiravali do skrajnosti; ne, on nam more služiti za vzor največje moderacije.

Delo se začenja z ljubezenskim vzdihom, faktično imamo popolni ljubezenski vzdihov — gosli nam sladko podado prvo krasno, nežno frazo, ki nam slika ljubezen temnega otroka Egipta. Prvi dialog se naslanja na „troglasni kanon“ (canon a tre parti). Recitativ s trombami je karakterističen za Radamesa, vojaka in bodočega junaka, toda preliva se takoj v sladkosti polno melodijo, ki nam govori o njegovi ljubezni do Aïde. Radamesova romanca se izliva na zelo originalen način, spev se vedno dviga in tu daje Verdi vokalnemu partu glavno potezo, da izraža ljubezen. Orkester pa ni odpravljen z ono enostavnostjo kot v prejšnjih delih, poln je tolike karakteristične ritmike, da takoj čutiš iz njega dih orienta.

Sledita dve karakteristični sceni, dialogizirani duet, v katerem se pojavi v orkestru prvi cantabile, ki spremlja Amneris pri vsakem

nastopu; nato prehaja v allegro agitato, v slikanje duše ljubosumne žene, ki tudi ljubi vojaka — junaka; sledi mu ljubezenski motiv, ki nam predočuje prihod mirne Aïde. Tercet, ki nato prehaja iz začetnega mola pozneje v dur, je zato značilen, ker vodilni glas, sopran, nima bogate, toda krasno melodijo, ki je ravno radi svoje preprostosti polna čara. Zvok trombe, ki vedno raste in se množi z zvoki roga in pozavn ter triler godal nam s silnim efektom oznanjajo prihod kralja, ministrov in dr.

Po recitativu je magični efekt krik „Vojna, vojna!“, ki prehaja v obliko „himna“, katera je radi bogate harmonizacije, enostavne, a jasne in silne instrumentacije občudovanja vredna. Pri ponavljanju tega stavka je še nekoliko kontrapunktnih slik, katerim sledi repriza klica „Vojna, vojna!“, še močnejši od prvega. Aïda, ki je ostala sama, ponavlja zadnji pozdrav, ki ga je morala izreči zaeno z drugimi, toda v žalostni zavesti, da je želela zmago sovražnikom svoje domovine in svojega očeta, etijopskega kralja. Ves zadnji prizor je poln žalosti, nade in ljubezni, ki prehaja v molitev, torej popolnoma naraven prehod deklice, ki v samoti in suženjskem stanju obrača oči proti nebu in išče utehe.

„Numi pietà“ je stavek poln genijalnosti, v njem ni orientacijo ustaljene oblike, sama glasba ga je, inspirirana glasba, polna čuvstva, ono, kar se imenuje „govor duše“. — Ples duhovnikov v drugi sliki je krasota Verdijeve invencije, nežne v instrumentaciji; v srednjem stavku se ponavlja diha orientacijo, nato pa svečana in veličastna invokacija, katere konec je silen in močan.

Drugo dejanje se prične tudi s harfo; mislim, da je hotel Verdi s harfo podati stari Egipt, ker je bil mnenja, da harfa najbolj označuje staro egipčansko glasbo. V resnici je ta instrument igral v egiptovski glasbi veliko vlogo; nekatere so imele tri, nekatere pa do 23 strun. V florentinskem muzeju sem videl nekaj starih egipčanskih harf; skoro tako velike so kot današnje, toda vsaka ima drugačno obliko. Les je umetno izdelan in je indijski „mahogani“ (mahagoni). Harfo so rabili pri verskih obredih in se je izrečno upotrebljavala na kraljevem dvoru. Verdi jo rabi v templju in v toaletni sobi Amnerise. Začetek ženskega zbora prehaja iz mola v dur, je poln ljubkosti in prehaja v veliko in toplo frazo, ki jo prevzame Amneris. Značilna je glasba zamorskega baleta, ritem, ki je izviren in nikakor enostaven. Aïdin motiv javlja njen prihod: veliki duet med Aïdo in Amneris pa spada med najboljše prizore vse opere. Takoj v prvih periodah si na jasnem, da jih je zložila mojstrska roka. Istotako pri lahki ironiji Faraonove hčerke in ob izbruhu Aïde, ki kliče „Ljubezen, ljubezen!“ Ta izbruh ljubezni, trpljenja in ljubosumnosti obeh žensk je z Verdijevo glasbo popolnoma dosegel vso potrebno dramatičnost. Aïdin spev „Milost, milost“ je enostaven kot ona sama. Amnerisin spev „Boj se, ti sužnja“ je diabolichen krik besne kraljeve hčerke ter je fraza, ki je polna divje moči in harmonično kakor tudi instrumentalno dobro izgrajena. Duet se končava z boleščjo nesrečne razžaljene Aïde, katera se zopet

obrača v molitvi k Bogu kakor v prvi sliki in je pravtako poln mirne ubranosti.

Veliki finale. Svečana koračnica je razdeljena na več delov. Pričenja se s trombami po istem načrtu, katerega je veliki mojster rabil v tem delu, nadaljuje pa se s triumfalno himno na Egipt, Izido in kralja. Nato je šele prava koračnica, pri kateri imajo dolge trombe zelo značilno melodijo, ki je zanimiva zato, ker prehaja iz As-dura v H-dur, nenaden in efekten prehod, ki je edini v vsej operi. Dražestni so plesi v velikem finalu, ki so često zelo tipični, a imajo absolutno orientalni kolorit in izvirno instrumentacijo. (Globoki položaj „cella“ in spremljevanje ter „piccolo“ in oboa v visokem položaju, ki vodita originalno melodijo.)

Veliki ensemble začenja s prihodom Amonasra, krasna je deklamacija in izvirno spremljevanje; nato più animato klasične oblike, ki je radi enostavne in logične harmonizacije vsakemu glasbeniku lahko v vzgled. Spev duhovnikov, Radamesa in različni parti so jasno in s čudežnim poletom harmonizovani. V zadnjem veličastnem delu finala pa je sonornost na vrhuncu in bi bil to z reprizo motivov dolgih tromb nenadkriljiv konec, ako bi mu ne sledilo dejanje (na Nilu), ki ga po svoji moči z različnimi sredstvi prekaša.

Tretje dejanje (peto sliko) oživljajo Aida, Amneris, Radames in Amonasro; v njem je potentna ljubezen, grozno izdajstvo s strani najbolj poštenega vojskovodje in strašna osveta ljubosumne Amneris. Scene je znal Verdi zelo umno razdeliti, prizori so polni silne dramatičnosti, moči in nežnosti, vsi se odigravajo na Nilu, ki je že sam po sebi čaroben, čarobna pa je tudi glasba Verdijeva in zato je to dejanje močnejše od prejšnjega. Začetek (zbor v templju Izide!) ima nekaj misterioznega na sebi. Ta kratek zbor ima orientalsko noto, silen je vtis ženskega zbora, moški pa ima unisono melodijo. Pri tem spevu Verdi ni rabil harmoničnih efektov in je ravno zato tako impozanten. Vsa scena, ki je naslikana na temelju not g, dg, dgd, je silno enostavna, a je nad neprestanim, lahkim, preprostim tremolom. Fraza Amnerise „Prosila bom“ je nekaj lepega, pa zopet preprosta, a tem bolj izrazita. Znana patetična melodija naznanja Aidin prihod; recitativ pred triom je važen za vokalni part in orkestralno zanimiv. Velika arija „O, domovina moja!“ je izvirna, nje vokalni part je zelo težak, polna je lirike in dramatike, orkestracija pa je enostavnih barv, a vendar zanimiva. Stavek „Nebo ti, sinje“ je žalostna elegija in polna melanholije. Vsa arija pa spada med srečne inspiracije mojstrove in je v glavni frazi popolnoma Verdijeva.

(Dalje prihodnjič.)

HED. ŠARC
HED. ŠARC
Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

*Perilo, opreme za neveste, platno,
prti in brisalke, žepne rute, švi-
carske vezenine, perje in puh.*

Pralnica in likalnica.

RAZNO.

50letnico slavi te dni gledališče v Varaždinu. Sezidano je bilo leta 1873. po načrtu nekega dunajskega arhitekta, zgradil pa ga je zagrebški mojster Jambreščak. Stroški so bili preračunani na 70.000 goldinarjev, a stavba je stala seveda več. Ima dva reda lož in vsega skupaj za 542 oseb prostora. Otvoritvena predstava je bil Kukuljevičev «Poturica», pri kateri so sodelovali slavni Zagrebčani: Mandrović, Fijan, M. Strozzi in drugi. Pozneje so gostovale v varaždinskem gledališču razne potujoče družbe in zagrebško, ljubljansko gledališče, Civičeva družina in drugi. Da bi se osnoval stalen domač ensemble, so ustanovili leta 1907. dramatično šolo. Leta 1915. pa je kapelnik Mitrović osnoval stalno gledališče in angažoval dokaj dobrih članov. Toda njegovo gledališče je trajalo samo sedem let. Pod zadnjim ravnateljem Osipovičem je gledališče kljub državni podpori 300.000 kron moralo zapreti Taliji vrata. Škoda je lepe stavbe, ki služi dandanes samo kinu. Upajmo, da bodo jubilejni predstavi sledila še nova gostovanja Zagrebčanov in drugih, da tako dobi naš prijazni Varaždin počasi zopet svoje stalno gledališče.

«Zlati petelin», rusko umetniško gledališče, gostuje v Zagrebu. Organizoval ga je po vzoru berlinske «Sinje ptice» M. A. Dolinov. Družba je zelo pestra in ima med člani tudi hčerko slavnega Šaljapina. Mogoče bo «Zlati petelin» v Music-Hallu vsaj mal protiutež nemškimi in dunajskim kabaretnim programom ostalih zagrebških zabavišč, saj ima tako lep slovanski repertoar, kakor: «Kozaki», «Ruski poulični pevci», «Ruske babe», «Ruski fokstrot» in dr.

Puccinijevo opero «Manon Lescot» so te dni prvič igrali na dunajski drž. operi. Pri predstavi je bil navzoč tudi g. Puccini, ki je bil od občinstva viharno pozdravljen. De Grioux je pel Piccaver, de Ravoir pa naš rojak N. Zec.

Don L. Perosi. V lanskem letniku smo poročali o tragični usodi tega slavnega mojstra: da se mu je omračil um, da je hotel prestopiti v anglikansko cerkev, da se je navduševal za Slovane itd. Sedaj pa poročajo iz Rima, da je don Perosi ozdravel. Zdravil se je pri usmiljenih bratih v Jesiju, leta 1922. pa so ga preselili v Fabriano, kjer je letos popolnoma ozdravel. Ves navdušen je takoj začel skladati in je v prvem ognju izjavil, da bo vglasbil vseh 150 Davidovih psalmov. Prvih pet jih je že, in sicer prvega na italijansko besedilo, drugega na latinsko, tretjega na angleško, četrtega na nemško in petega na rusko besedilo. Strokovnjaki glasbo močno hvalijo in trdijo, da pomeni velik mojstrov napredek in da je to najlepša in najbolj živahna glasba, kar jih je bilo zadnje čase napisanih. — V Vatikanu so tega zelo veseli. Plemeniti don, čigar ime je znano po vsem svetu, ni odložil samostanske kute, pač pa svoje krive nauke in misli na duhovniško ženitev. Ni treba še posebej poudarjati, da se je pri tej priliki zbrala v Fabriano velika množica visokega klera.

Slavni češki komik J. Mošnja je moral véasih v kaki neprijetni situaciji poseči tudi v privatno svojo zalogo dovtipov, da se reši mučnega položaja, v katerega so ga spravili njegovi hudomušni kolegi. Mošnja pa čisto ni le samega sebe rešil iz muke, temveč še kolego spravil v škripce. V neki sceni bi mu moral Frankovski predati pismo, katerega naj Mošnja na glas prečita. To pismo je bilo vedno v resnici napisano in ga šepetalec zato ni suffliral. Hudomušni Frankovski pa si dovoli pri neki predstavi šalo in preda Mošnji nepopisan list. Mošnja hoče čitati, ko pa ne najde nobene črke, takoj spozna položaj. Prav mirno si ogleduje papir od blizu in od daleč, ga obrača sem ter tja, ga hoče čitati pri rampini luči, dolgo časa išče nekaj po vseh žepih, nato pa vrne papir Frankovskemu in ga jokavo zaprosi: «Prav ljubeznivo vas prosim, da mi vi prečitate pismo, kajti jaz sem očala doma pozabill!» In Frankovski je čital ves znojen — kajti sufler ni imel pojma o tej šali.

Pisarniške potrebščine ovojni, pisalni in
pisarniški papir
in trgovske knjige priporoča papirnica
IVAN BONAČ v Ljubljani, Šelenburgova ul.

Kavarna, slaščičarna in pekarna
JAKOB ZALAZNIK
Ljubljana, Stari trg št. 21

TRGOVSKA BANKA, D. D.
LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA UL. 1
IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

„Orient“, družba z o. z., Ljubljana
Tovarna oljnatih barv, steklarskega kleja, lakov in
firneža – Zaloga pleskarskih in slikarskih potrebščin

SREČKO POVŠE
uglaševalec klavirjev v operi in pri privatnih strankah
Ljubljana, Tržaška cesta 43

Modna krojačnica za gospode in dame
J. Sušnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

„Adrija“ mednarodna transportna in komisijska družba z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta šte. 31 – Maribor, Rakek, Jesenice
Naslov za brzojavke: „Adrijaspod“ – Tekoči računi: Zadrúna gospodaraka
banka – Interurbanški telefon št. 721
Mednarodni transporti – Prevoz vsakovratne robe – Vkladiščanje robe
– Komisija – Carinsko pooredništvo – Transportno osiguranje –
Zbirni promet na vse strani – Prekomorski transporti – Zastopništvo
in zveze v vseh večjih trgovskih centrih tuzemstva in inozemstva

Založna knjigarna
Ig. Kleinmayr & Fed. Bamberg družba
Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 16 z o. z.

CLAD
MOR



A SINKOVIC
NASI K SOSS
LJUBLJANA + MESTNI TRG + 19

MODNA + TRGOVINA +
ZA DAME + IN + GOSPODE +

Urejuje Fran Lipah. — Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Cena 4 Din.